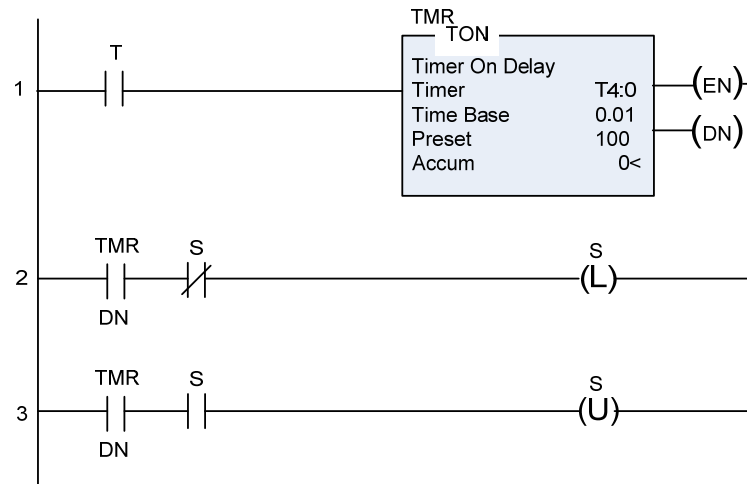

Januar 2007

Zadatak. Ulaz u PLC sistem je taster (T), a izlaz sijalica (S). Realizovati leder dijagram tako da svaki pritisak na taster, koji traje duže od 1s, pali sijalicu, ako je sijalica ugašena, odnosno gasi sijalicu, ako je sijalica upaljena.

Rešenje:

Sl. 1.

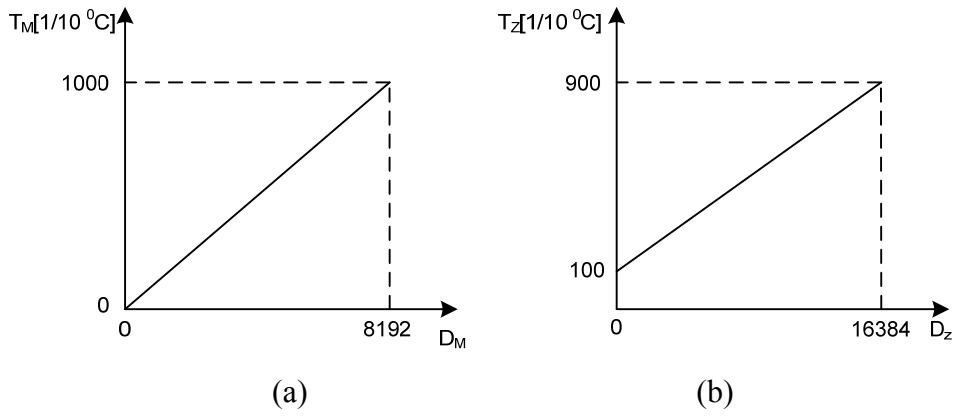
Zadatak. Realizovati leder dijagram za PLC sa slike čiji je zadatak održavanje zadate temperature tečnosti u kotlu. Temperatura tečnosti se meri pomoću temperaturskog senzora, koji temperaturu iz opsega $0 - 100^{\circ}\text{C}$ konvertuje u napon $0-5\text{V}$. Tečnost se zagreva pomoću grejača sa ON/OFF upravljanjem. Ciljna temperatura se postavlja pomoću kliznog, linearnog potencijometra koji je baždaren u stepenima celzijusa sa skalom od $10 - 90^{\circ}\text{C}$. Kada je klizač u položaju 10°C , na izlazu potencijometra je napon 0V , a kada je u položaju 90°C , napon na izlazu potencijometra je 10V . Temperaturski senzor i potencijometar su povezani na analogni PLC modul sa naponskim ulazima za opseg napona $\pm 10\text{V}$ i decimalni opseg ± 16384 .

Neka je T_Z zadata, a T_M izmerena temperatura tečnosti. Grejač se uključuje kada razlika između zadate i izmerene temperature postane veća od 1°C ($T_Z - T_M > 1^{\circ}\text{C}$), a isključuje kada razlika između izmerene i zadate temperature postane veća od 1°C ($T_M - T_Z > 1^{\circ}\text{C}$).

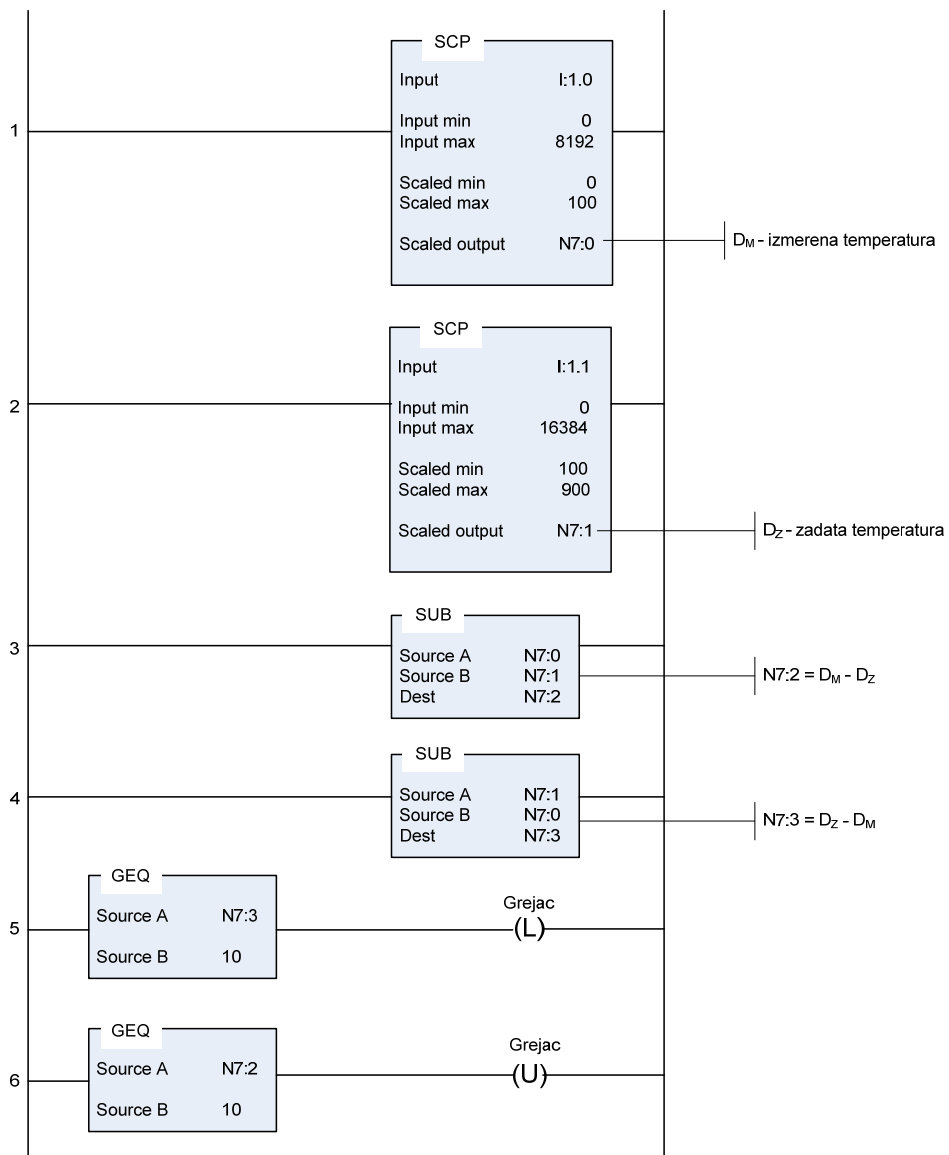
Rešenje:

Leder dijagram je prikazan na Sl.3. Koristimo naredbe skaliranja da bi smo digitalizovane vrednosti izmerene i zadate temperature sveli na $^{\circ}\text{C}$. Radi povećanja tačnosti izračunavanja, svođenje je izvršeno na jedinice $1/10^{\circ}\text{C}$ (shodno grafikonima sa Sl. 2). Na primer, ako je trenutna merena temperatura $T_M=0$, senzor daje 0V , čemu odgovara digitalizovana vrednost $D_M=0$. Ako je $T_M=100^{\circ}\text{C}$ (odnosno $1000 \cdot 1/10^{\circ}\text{C}$), senzor daje 5V , a digitalizovana vrednost je $D_M = 16384/2 = 8192$ (vidi Sl. 2(a)). Slično razmatranje važi i za zadatu temperaturu.

Trenutne vrednosti temperatura, T_M i T_Z izražene u $1/10^{\circ}\text{C}$ smeštene su registrima N7.0 i N7.1, respektivno. Preostaje da se ispitaju uslovi $T_Z - T_M > 1^{\circ}\text{C}$ i $T_M - T_Z > 1^{\circ}\text{C}$ (čemu odgovaraju uslovi: $N7.1 - N7.0 > 10$ i $N7.0 - N7.1 > 10$) i u zavisnosti od ishoda ispitivanja uključiti/isključiti grejač.

Sl. 2.

Sl. 3.